

megy. Ez is azonban a legnagyobb diszkrécio mellett történt, hiszen még január huszonkencedikén is csak attól rettegett a család, nehogy az újságok, a nyilvánosság megtudjanak valamit. Az a társadalmi osztály, amelyben a Vetsérák éltek, mindennél jobban rettegett a pletykától és

az a módszer ahogyan a eltűnést kezelték, a maga legapróbb részleteiben is pontos és hűséges fotografiáját adja Bécs arisztokrata életének és a tipikus bécsi bürokráciának...

Paál Jób.

FRANKL LILI V. 26-iki mozgásművészeti bemutatóiára

Egyek a Délmagyarországi Jegyirodában

Akik elfelejtették megkötni a békét

Riport arról, hogy Törökország és San Marino még mindig háboruban vannak egymással

(Belgrád, május közepén.) Belgrádi diplomáciai körökben mosolyogva mesélték el az alábbi érdekes esetet:

Egy Ismail Gelician nevű ankarai kereskedő, aki Törökország, Jugoszlávia és Itália között bonyolít le különböző kereskedelmi üzleteket, nemrég Belgrádból Rómába utazott. Valaki azt ajánlotta neki, hogy érdemes lenne elmenni San Marinoba is, mert ebbe az Olaszország szívébe ékelte liliputi köztársaságban újabb exportra alkalmas liköröket gyártanak és ezeket külföldön könnyen lehetne értékesíteni. Ismail Gelician el is ment Anconába, onnan Riminibe utazott és a reggel induló autóbusszal felment a Titán-hegy tetejére épült köztársaságba. Az egyik *capitano regenti* — így hívják San Marino államfőjét, amiből kettő is van a kis országban — történetesen nem volt odahaza és török barátunk éjszakára is ott maradt. San Marino egyetlen kis hoteljében, a Hotel Titanóban szállt meg, annak rendje és módja szerint elküldte utlevelét a rendőrségre és azt hitte, hogy másnapra, ha az államfő megérkezik, elvégzi dolgát és utazhat tovább.

Reggel, még mielőtt felkelt volna, keresték a rendőrségtől. Egy generális-uniformisba öltözött rendőr — San Marinóban minden rendőrnök tábornoki egyenruhájára van — parancsot kézbesített számára és a parancs úgy szólt, hogy azonnal menjen a rendőrségre. Itt jegyzőkönyvet vettek fel vele és közölték, hogy további intézkedés az *köztársaság területét nem hagyhatja el. Az ok: »Őn — mondták neki — ellenséges állam polgára és nem tartózkodhatik San Marino területén.«* Szegény Ismail Gelician negyvennyolc órány keresztül internáltságban volt és kényelmetlen helyzetéből csak akkor szabadult meg, amikor a San Marino-i olasz konzul interveniált érdekében és kijárta, hogy a török kereskedőnek visszaadják az utlevelét. Ismail barátunk ekkor elutazott és pedig anélkül, hogy a Titán-hegyről elnevezett San Marino-i likör exportja tekintetében megállapodást létesített volna az arra illetékes San

Marino-i körökkel.

Belgrádban felkereste a kereskedő a török követséget és előadta az esetet.

Eleinte a különös történetnek nem akartak hitelt adni és csak amikor Ismail Gelician az utlevelébe történt bejegyzéssel igazolta sanmarinói internáltságának megtörténtét, kezdték a dologgal foglalkozni.

Lassanként aztán kiderült a következő tényállás:

A világháború kitörésének második esztendőjében, 1915 májusában, amikor Olaszország megüzente a háborút a központi hatalmaknak, hadat üzent Ausztria-Magyarországnak, Németországnak, Bulgáriának és Törökországnak San Marino is. Maga a pirinyó köztársaság a háboruban aktív részt is vett: külön csapatot állított fegyverbe és ez a csapat valóban hősiességgel küzdött az olaszok sorában. A háború végén, amikor megindultak a béketárgyalások, San Marino is elküldte a maga delegátusait Versaillesbe és Trianonba és azokat a békeokmányokat, amelyek az antant hatalmáinak békeszerződéseit tartalmazzák, az egykori központi hatalmakkal, aláírták San Marino békelegátusai is.

Amint ismeretes, a török békét csak jóval később írták alá.

A többi békeszerződés már régen ratifikálva volt, amikor Törökország békelegátusa megköttette a maguk szerződését Sévresben.

Ezen a tárgyaláson azonban San Marino képviselői nem voltak jelen.

Miért?

...Egészen prózai okok miatt...

Abban az évben, 1920-ban gazdasági krízis hullámai szántottak végig a kis köztársaságon. San Marinonak tudvalevőleg csak két bevétele van. Az idegenforgalom és a bélyegüzlet. A kis köztársaság, amely a maga történelmét Diokleciánus császár idejéig tudja visszavezetni, a legendák kódéba burkolt hősköteményekkel, minden évben kiad egész csomó bélyegsorozatot és abból tartja fenn államháztartását, hogy ezeket a bélyegeket a világ minden részébe eladja. Ezeken a bélyegeken nem ment jól a bélyegüzlet, az idegenek se igen jöttek Rimini felől San Marinoba, szóval: — az államkassza nem tudta előteremteni azt a San Marinonak hatalmas összeget, amely egy sévresi utazáshoz szükséges. A delegátusok franciaországi kirándulása elmaradt és San Marino nem írta alá a török békeszerződést.

Közjogilag tehát a helyzet e pillanatban az, hogy San Marino husz esztendővel a világháború befejezése után még mindig háborúban van Törökországgal és az elmúlt husz esztendő alatt senkinek sem jutott eszébe megszüntetni ezt az egyöb-ként semmi különös jelentőséggel nem bíró állapotot. Senkinek se volt belőle kellemetlensége, kivéve szegény Ismail Geliciant, aki kénytelen volt 48 órai internáltságot elszenvedni azért, mert — San Marinonak 1920-ban nem volt pénze ahhoz, hogy kiküldtesse Sévresbe elküldje...

J. P.

Pöstyénfürdő: „LIVIA” dietás Gyógyház

Főorvos: Dr. Lichtenstein Géza.

Elsőrangú ház Tökéletes komfort. Lift. Méltányos pauszakurák, melyeknek összegében minden költség benne foglaltatik. Mérsékelt penzióárak. Kérjen prospektust:

DIAETKURHEIM „LIVIA” PÖSTYÁN CSR.

A nyugalomba vonuló Erdélyi professzor ünneplése

(A Délmagyarország munkatársától.) Megható ünnepség színhelye volt szombaton dében az egyetem művelődéstörténeti intézete. Dr. Erdélyi László professzor tanítványai jöttek össze 70 éves nyugalomba vonuló tanárjukat ünnepelni. A volt tanítványok meghatottan gyűltek össze abban a szemináriumban, ahol professzorukkal együtt oly sok időt dolgoztak. A tanítványok nevében dr. Zsám-béky László egyetemi tanársegéd mondott köszönetet a szeretett professzornak és méltatta a távozt, akit méltán állított munkás, tevékeny életével, mindig szerető szívével példaképül a tanítványok elé.

— Örök emlékeztünkben marad — mondotta — professzor ur mindnyájunk által annyiszor élvezett jósága, amely nem c'édedett meg azzal, hogy a magyar történettudomány iránti rajongását belénk csöpögtesse, hanem ügyes-bajos dolgainkban is mindig szeretettel meghallgatott és szinte atyai gondoskodással segített bennünket az egyetemi élet göröngyös útjain.

— A bucsuzás szomorúságába öröm is vegyül, amikor visszatérve professzor ur több mint negyven éves munkásságára, büszkén vallhatjuk mesterünknek azt, aki a magyar történelem alapvető társadalomtörténeti kérdéseit tisztázta, aki a székelyek eredetének kérdését megoldotta, aki Anonymus, Kézai és a többi krónikák igazi értéke rámutatott, aki megalkotta a legteljesebb magyar történelmi rendszert és a legutóbb megjelent művében a legteljesebb művelődéstörténetet. Büszkeséggel tölt el bennünket az a tudat, hogy professzor urat vallhatjuk mesterünknek és most, amikor a természet rendje szerint professzor ur megérdemelt nyugalomába vonul vissza, mi tanítványok vesszük át a magyar történettudomány zászlaját, hogy szeretett professzorunk nyomdokain haladva, az ő munkásságát tovább folytassuk.

Ezt szerettük volna demonstrálni egy, a munkáinkat magában foglaló Erdélyi László emlékkönyvben, azonban szomorú anyagi viszonyaink megghusította szándékunkat. Hogy pedig ragaszkodásunknak külső kifejezést is adhassunk, elhatároztuk, hogy szeretett professzor urunknak itt az intézetben emléket állítunk.

— Midőn sok örömet és hosszú fáradságos évek után kellemes pihenést kívánunk szeretett professzor urunknak, abban vigasztalódunk, ha testileg nem is maradhat közöttünk, de szellemileg tovább is közöttünk fog maradni. Méltóztassék megengedni, hogy a tanítványok szeretetének és ragaszkodásának emléktábláját leleplezhessem és a tanítványok fényképalbumát átadhassam.

Ezután Dinnyés Evának Erdélyi professzorral készült pompás domborművét leplezték le a tanítványok és átnyújtották a volt hallgatók fényképalbumát, amelyet Kopasz Márta egyetemi lektor dekorált művészién.

Dr. Erdélyi László professzor megható beszédben bucsuzott növendékeitől, akik fájó szívvel váltak el, hogy professzoruk szellemét tovább terjesszék úgy a tudományos, mint a mindennapi életben.

„Egy vidám hét a Balatonon”

Jegyfüzet gond nélkül pihenést nyújt az elő- és utóidényben. A jegyfüzet gyors III. osztályon való utazásra és 1 heti lakás és teljes ellátásra jogosít. — Ár: P 59. — Kapható az Ibusz, Máv. Hiv. Menetjegyirodáiban.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonok, boldogult férjem főnökei, jóbarátok, ismerősök és egyesületek, kik felejtethetetlen jó férjem, illetve apukám temetésén megjelenésükkel, koszorú és virágadományokkal fájdalmonkon enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják hálás köszönetünket.

Özv. KAKUSZI JÁNOSNE,
KISFIA és CSALÁDJA

Bélyeggyűjtők!

Csak GOBÁT albumban gyűjtsünk, mert az tökéletes. Kiadó: Bátoribélyegház Budapest, IV. Városház u. 14